

Konusa stara datortomogrāfijas izmeklējumu pārbaudes sejas un augšžokļa rajonam pirms *sinus lift*

*Ilze Dobele*¹, *Pēteris Apse*², *Ģirts Šalms*³

Rīgas Stradiņa universitāte, Latvija

¹ *Ķirurģijas katedra,*

² *Zobu protezēšanas katedra,*

³ *Mutes, sejas un žokļu ķirurģijas katedra*

Ievads. Konusa stara datortomogrāfija (KSDT) ir izvēles radioloģiskā metode augšžokļa dobumu un zobu patoloģijas noteikšanā, protezēšanas plānošanā pirms *sinus lift* (SL) implantātu ievietošanas augšžoklī.

Darba mērķis. Izveidot KSDT izmeklējumu analizēšanas algoritmu pirms SL, sejas un augšžokļa radioloģiskajos attēlos akcentējot uzmanību uz operācijas rezultātu ietekmējošiem riska faktoriem.

Materiāls un metodes. Protēzists, mutes, sejas un žokļu ķirurgs un otorinolaringoloģe neatkarīgi viens no otra un pēc tam kopīgi diskutējot analizēja KSDT attēlus sejas žokļu rajonam, kuros atrasti dažādi SL rezultātu ietekmējoši faktori.

Izmeklējumi veikti SIA RSU Stomatoloģijas institūta Radioloģijas nodaļā ar *iCAT (Imaging Sciences International, LLC)* datortomogrāfu. Piecdesmit izmeklējumos analizēti šādi parametri: augšžokļa dobuma gļotāda, dobuma drenāža, kaulaudu sienu robežas, dentoalveolārais stāvoklis, septas, augšžokļa dobuma priekšēji laterālā siena, alveolārā kaula dimensijas. Pētījumā ietverti tikai tie attēli, kuros redzams viss augšžokļa dobums, ieskaitot dabīgo atveri, nav augšējo sānu zobu, vismaz vienam no darba autoriem ir zināmi pacienta klīniskie dati.

Rezultāti. Izveidots algoritms konusa stara datortomogrāfijas izmeklējumiem pirms SL implantātu ievietošanas protēžu balstam. Ieteikumi domāti ārstiem, uzsverot radioloģisko un klīnisko datu korelācijas nozīmi, attēlu plaknes, slāņa biezuma, atbilstošā izmeklējuma loga un plaknes izvēli, kā arī norādot ķirurģiski saistošus “kontrolpunktus” augšžokļa dobumā.

Secinājumi.

1. Ar konusa stara datortomogrāfijas metodi nosakāmie *sinus lift* riska faktoru iespējamie cēloņi ir augšžokļa kaula atrofija, dobuma hipoplāzija, septas, blakusesošo zobu sakņu tuvums, iekaisuma pazīmes augšžokļa dobumā un / vai blakuszobos, šaurs aukslēju-deguna pamatnes leņķis, iepriekš veikta *Le-Fort I* osteotomija, *Caldwell-Luc* operācija.
2. Sekmīga *sinus lift* rezultāta prognozēšanai nepieciešams interdisciplināras komandas darbs, katram pacientam veidojot individuālu implantātu ievietošanas plānu. Ir svarīgi pievērst uzmanību detaļām un apsvērt alternatīvas protezēšanas iespējas.